

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANO, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlaplroda
Szerkesztőség: Kércy herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Miért akadt meg egyelőre a Szudrics-Petrósi szanálása

Ujabb szenzációs részletek a Stern-Dezső-cég válságáról, és a hitelezők pesti értekezletéről

A Stern Dezső r.-t. fizetésképtelenség ügye még mindig nem nyert megfelelő megoldást. A Szudrics-Petrósi r.-t. igazgatósága, — mint megírtuk, — napokon át hosszas és beható tárgyalásokat folytatott Budapesten a hitelezőkkel, és minden nemény meg volt arra, hogy ennek a vállalatnak a szanálása a legsimábban fog megoldást nyerni. An-

nál váratlanabb volt a meglepetés, hogy ez az értekezlet egyelőre konkrét eredmény nélkül véget ért, az összes hitelezők és az igazgatóság tagjai megállapodás nélkül osztottak szét és ebben a pillanatban még senki sem tudja, milyen úton rogiák keresni a kibontakozást.

Általános meglepetést keltett a két igazgatósági tagnak az az elhatározása, hogy lemondottak megbízatásukról azzal az indoklással, hogy az üzletvezetés hiányaiért nem vállalják a felelősséget. Ez megerősíti azt a feltevést, hogy

a vállalat igen komplikált ügyvezetésében rendellenességek fordultak elő, különösen a könyvvezetésnek voltak hiányosságai.

Mi okozta a pesti tárgyalások eredménytelenségét

A budapesti tárgyalásról szóló hírek szerint az eredménytelenségnek legtöbb oka az volt, hogy Stern Ödön dr felajánlotta ugyan

egész vagyonát a tartozások rendezésére, azonban oly módon, hogy a Szudrics-Petrósi r. t. által vállalt kötelezettségek első sorban ennek a vállalatnak vagyonaiból fedezendők.

míg Stern Dezső dr privát aktíváiból a többi vállalatának deficitjét kívánta fedezni.

Ezzel szemben a Szudrics-Petrósi r. t. igazgatói és hitelezői azt követelték, hogy

Stern Ödön dr egész anyagi erejével elsősorban ennek a vállalatnak siessen segítségére

és a többi vállalkozásait csak azokból az értékekből szanálja, amik a Szudrics-Petrósi ügyének rendezése után még rendelkezésére állnak.

Ebbe a többi vállalatok hitelezői nem merleek bele s mikor kiderült az is, hogy a vállalat ügyei nem folytak a legteljesebb rendben, az összes érdekeltek elkedvetlenedtek és

egyelőre szétváltak anélkül, hogy bármilyen kibontakozási alapot találtak volna.

Ez azonban természetesen álméleti akadály, mert

a szanálás módját végül meg fogják találni.

A váradi magánhitelezők hangulata feszült...

Még a budapesti tárgyalások alatt a Szudrics-Petrósi r. t. igazgatói táviratilag intézkedtek Szőke Sándor és Erber Dezső kilépésének a cégjegyzésbe való bevezetéséről és ugyanakkor a Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókja további intézkedésig átvette a vállalat irókait. Kétségtelennek látszik, hogy a legtöbb érdekeltek, Greiner Károly fatermele, aki egy hollandi csoportot képvisel és a többi főhitelezők nem fogják veszni hagyni a vállalatot és a kisebb hitelezőket ki fogják elégíteni, hogy a súlyosabb fejleményeket elkerüljék.

A magánhitelezők között a hangulat eléggé feszült

és a tegnapi nap folyamán már többféle kereset és kérvény is érkezett be a nagyváradi törvényszékhez azok ellen, akik a vállalatért zsírt vállaltak.

Erber Dezső, a Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának igazgatója tegnap érkezett haza a budapesti tárgyalásokról Nagyváradra és egyelőre hivatalosan nem kívánt nyilatkozni az ügyről. Még azt sem lehet tudni, mikor fogják felvenni az újabb tanácskozásokat.

Az aktiva felfülmulja a passzívát

A Stern-konzern egyéb vállalatának szanálásáról csak akkor lehet szó, ha a Szudrics-Petrósi r. t. ügye már rendbejön. Az bizonyos, hogy a Stern Ödön-féle összes vállalatok aktívái felfülmulják a passzívákat és ha a termetest tovább lehetne folytatni, megfelelő támogatás mellett megtartható volna a kibontakozás, utja.

Érdekes, hogy a pontos vagyoni státus és a hitelezők névsora még most sem került nyilvánosságra. Csak hozzávetőleges számok beszélnek arról, hogy az összes passzívák egymillió dollárt tesznek ki, amelyből hatszáz ezer dollár a

Szudrics-Petrósi r. t. háromszáz ezer dollár pedig a többi Stern-féle vállalatokat terhel. Ezzel szemben az aktívák összege egymilliókétszáz ezer dollár, amely körülbelül hasonló arányokban oszlik meg a vállalatok között.

Senkinek sem érdeke a csőd

Nagyváradon csak néhány magánhitelezője van a vállalatoknak, akik minden bizonnyal hozzájutnak pénzükhöz, már csak azért is, mert

a nagy hitelezőknek saját ér-

Irreális helyzetkép, tájékozatlan igazgatóság

Ennek az eredménytelenségnek természetesen meg van az oka. A tárgyalás során ugyanis az derült ki, hogy a Szudrics-Petrósi r.-t. ügyvezetése a legutóbbi időben nem volt egészen kifogástalan:

a vállalat olyan kötelezettségeket vállalt magára, amelyekről még az igazgatóság tagjai sem voltak kellőképp tájékozva.

Meglepetést okozott a vagyon státus összeállítása is, amelyből az derült ki, hogy a Szudrics-Petrósi r.-t. és dr Stern Ödön egész vállatainak ügyei össze vannak bonyolodva és az egyes vállalatok egymásért olyan garanciákat is vállaltak, amelyek nem tartoztak szorosan az illető vállalat rendes üzleti köréhez.

Kiderült, hogy az ügyveze-

tés hiányossága arra vezethető vissza, hogy a Szudrics-Petrósi r.-t. igazgatóságának tagjai, sőt maga dr Stern Ödön is teljes jóhiszeműséggel fogadták el minden alkalommal azt a helyzetképet, amelyet a részvénytársaság ügyvezető igazgatói terjesztettek eléjük.

Ez a helyzetkép azonban nem volt reális,

nem felelt meg a tényleges viszonyoknak és különösen optimista volt az immobil befektetések értékelésében.

A helyzetkép alapján vezette az igazgatóság és dr Stern Ödön a céget és vállalt magára különösen olyan valutaszállítási kötelezettségeket, amelyeknek később nem tudott megfelelni. Ez idézte elő, illetve ez partantotta ki a válságot.

A Pesti Magyar és a Hitelbank szerepe

A budapesti tárgyalások a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank egyik igazgatósági tanácskozási termében folytak le. Stein Emil, a bank ügyvezető-igazgatója vezette ezeket a tárgyalásokat, amelyek iránt igen részletesen és behatóan érdeklődött Weisz Fülöp, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke és Szcitovszky Tibor, a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatója is. A két hatalmas budapesti intézetet elsősorban a Szudrics-Petrósi r. t. ügyek érdeklik. A budapesti intézetek

ugyanis egy közös vállalatuk, a Nitrogén r. t. révén hitelezői a Szudrics-Petrósinak. A Nitrogén r. t.-nak Dicsőszentmártonban van nacionalizált román afiliziációja. A Szudrics-Petrósi r. t. igazgatóságában a két budapesti bankérdekeltség, illetve a tulajdonukát képvisző Nitrogén r. t. Erber Dezső, a Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának igazgatója és Szőke Sándor, az Erdélyi Bank és Takarékpénztár nagyváradi fiókjának igazgatója delegálása által vett részt.

dekük ellen volna a csőd be-
várása.

Hasonlóképen mindenestre teljes mértékben kielégítést nyerne a munkabér követelések és a munkások élelmezésének költsége is.

A közérdek mindenestre feltétlenül azt kívánja hogy a termelés ne akadályozódjon meg és minden megrázkódtatás elkerülhető legyen.

Nem nyilatkozik a két ügyvezető igazgató

A Nagyvárad Estilap munkatársa felkereste ma délelőtt a Stern Dezső vállalatok nagyvárad központi igazgatóságát, ahol Molnár Rezső és Rosenthal Andor igazgatók kijelentették, hogy a céget érintő ügyekben mindaddig nem kívánnak nyilatkozni, amíg a tárgyalások folyamatban vannak.

Ugyiszintén nem nyilatkozik a két ügyvezető-igazgató azokról a kijelentésekről sem, amelyeket az ő személyükkel kapcsolatosan a Szudrics-Petroszi r. t. lemondott igazgatósági tagjai tettek.

24.300 leit osztott ki

tegnap készpénzben dr.
Hica János kir. köz-
jegyző jelenlétében

az AMITIE

azok között, akik az el-
mult 20 nap alatt AMI-
TIE-üzletekben vásá-
roltak

Váradon

és a környékén 195 vevő
kapott 20-20 leit, 93
pedig 100 leitől 1000
leig terjedő összeget.
Pontos névsor minden
AMITIE-üzletben és a
hirdetési oszlopokon.

Ön is kaphat

ezenlül az AMITIE jö-
vedelméből, ha mostan-
tól kezdve szorgalmas-
an gyűjti az AMITIE-
bélyegeket.

Követeljen

minden vásárlásnál, ren-
delésnél AMITIE-bélye-
get! Ott vásároljon, ahol
AMITIE-rendszer van.

3 lei

csütörtöktől kezdve
a Nagyvárad Estilap

Autók és motorbiciklik szemléje Nagyváradon

A rendőrprefektúra hirdetménye

A VI-ik Hadtestparancsnok-
ság 8758—1927. szám alatt kelt
rendelete értelmében tudom-
ására hozatik az összes gép-
jármű tulajdonosoknak, (sze-
mélyszállító autók, autobusz,
teherautó, motorbicikli és
„Fordsohn-tractorok”), hogy
az alant felsorolt napokon d.
e. 8-30-kor a lóvásártéren egy
bizottság előtt megjelenni tar-
toznak járműveikkel együtt,
ezeknek megvizsgálása és osz-
tályozása céljából és pedig:
Folyó évi október 16-án az
Ord. 1—50. sz., 17-én az 51—
100, 18-án a 101—150, 19-én
a 151—200, 20-án a 201—250,
21-n a 251—300, 22-én a 301—
350, 23-án a 351—400, 24-én a
401—450 szám.

A Biharvármegye területén
levő autótractorok, az október

16—24 közötti napokon ál-
lítandók elő. A gépjármű tu-
lajdonosok be fogják mutatni a
vásárlást igazoló okmányokat
is. Azok a tulajdonosok, akik-
nek javításban lévő gépjármű-
veik vannak, vagy akiknek
gépjárműveik ki vannak véve
a forgalomból, személyesen
tartoznak megjelenni a bizott-
ság előtt, szükséges nyilatko-
zattételek céljából.

Figyelmeztetjük mindenki-
t, hogy akik nem fognak jelen-
kezni, azon kívül, hogy a tör-
vény következményeit is fog-
ják viselni, forgalmi engedé-
lyüket is elkobozzák.

Oradea, la 11 Octombrie
1927.

Burescu prefectul politiei.
Horváth, director.

Nagyváradon november hatodikán kezdődnek a katonai jelentkezések

A Cercul de Recrutare pa-
rancsnokságának 219—1927. sz.
megkeresése értelmében miheztar-
tás végett Nagyvárad város pol-
gármestere közli az érdekeltek-
kel, hogy katonai okmányaik vi-
zualtása végett a fenti parancs-
nokságnál (Calca Aradului-Aradi-
ut) az alább közölt sorrendben a
törvényes következmények terhe
alatt feltétlenül jelentkezzenek.

1. Jelentkezni tartoznak mind-
azon: 1880—1902. évi születésűek,
akik katonai szolgálatra alkal-
masnak találtattak.

2. Az 1880—1903 évi születé-
sűek, akik a katonai szolgálat alól
felmentettek.

Nem tartoznak jelentkezni:

a) Az 1903 évi születésűek, bár-
mely fegyvernemhez is tartozza-
nak, valamint a tengerészethez
beosztott 1902 évi születésűek.

b) az 1880—1902. évi születésű
„scutit”-ok és a katonai felülviz-
sgálat folytán a hadsereg kötelé-
kéből elbocsájtottak,

c) az 1880—1902 évi születé-
sűek, akik a folyó évben concen-
trálva voltak.

d) Mindazon köztisztviselő, akiket a polgári hűségük moz-
gósítás esetére leendő felmenté-
sük végett javaslatba hoztak, s
a részükre kiadott D. I. igazol-
ványt a Cercul de Recrutare pa-
rancsnokságánál láttamozták.

Az 1. és 2. pont alattiak sze-
mélyesen tartoznak jelentkezni s
csak indokolt esetekben jelen-
kezhetnek helyettük a családtag-
ok. A külföldön tartózkodók ka-
tonai okmányukat az illetékes
román külképviseleti hatóságok-
nál tartoznak vizualtatni.

Az önálló és alkalmazott iparo-
sok, szakmunkások, jelentkezésük
alkalmával a foglalkozásukat igaz-
oló okmányukat is kötelesek be-
mutatni.

A szemlekötelesek tehát a kö-
vetkező sorrendben és időben
fognak a Cercul de Recrutare pa-
rancsnokságánál jelentkezni:

1927 november 6-án az 1880.

évi születésűek A, B, C, D, E, F,
G kezdőbetűsök.

1927. november 6-án az 1892.
évi születésűek A, B, C kezdőbe-
tűsök.

1927 november 7-én az 1880. évi
születésűek H, I, K, L, N, O, P
kezdőbetűsök.

1927 november 7-én az 1892.
évi születésűek D, E, F, G, K, Z
kezdőbetűsök.

1927 november 8-án az 1880. évi
születésűek R, S, T, U, V, Z kez-
dőbetűsök.

1927 november 8-án az 1892 évi
születésűek H, I, L, M, O kez-
dőbetűsök.

1927 november 9-én az 1881 évi
születésűek A, B, C, D, E, F, G
kezdőbetűsök.

1927 november 9-én az 1892 évi
születésűek N, P, R kezdőbetű-
sök.

1927 november 10-én az 1881.
évi születésűek H, I, K, L, M, N,
O kezdőbetűsök.

1927 november 10-én az 1892.
évi születésűek S, T, U, V kez-
dőbetűsök.

1927 november 11-én az 1881
évi születésűek P, R, S, T, U, V
Z kezdőbetűsök.

1927 november 11-én az 1893
évi születésűek K, L, O, U kez-
dőbetűsök.

(Folytatjuk.)

A Napoleon-film zenekíséréte

Szombaton kezdik vetíteni az
Apollóban a jelenkor legnagyobb
filmjét: Abel Gance remekét: Na-
poleont. Az Apolló mozgó igaz-
gatósága óriási áldozatokat hoz,
hogy a remek film méltó keret-
ben kerüljön a közönség elé. —
Amellett, hogy új és tökéletes ve-
títőgépet szerzett be, hogy a film
vetítése is tökéletes legyen, nagy
kórust és elsőrangú szólistákat
állítottak be. A zenekart hat tag-
gal megerősítették, úgy, hogy a
zene- és ének-kísérést meghall-
gatni külön élvezet.

A zenekart Schlathau Albert, a
mozgósínház kitűnő karnagya
vezeti, aki a következő kísé-
rő-műsört állította össze:

Tschaikowszky: Ouverture 1812.
Tschaikowszky: Caprice ita-
lienne.

Tschaikowszky: V. Symphonie.
Wagner: Fliegender Holländer.
Wagner: Tannhäuser.
Weber: Euryanthe.
Dvorak: Furianté.
Wagner: Parsifal.

Ha a film nem volna a jelenkor
legnagyobb filmje, csak ezt a ki-
sérő-műsört hallgatnánk végig:
már az is elég volna!

* Felakasztotta magát egy sze-
relmes legény. Micskén, szerelmi
bánatában felakasztotta magát La-
katos László 27 éves legény. Teg-
nap még találkozott a lánnyal,
akinek a szülei már régóta rossz
szemmel nézték Lakatos udvarlá-
sát. Sőt, néhány nappal ezelőtt
Papa Máriának az apja határozot-
tan meg is tiltotta a szerelmesek
találkozását. Lakatos László teg-
nap elbúcsúzott a lánytól, aztán a
csűrben egy gerendára felakasz-
totta magát. Mire rátaláltak, már
halott volt.

Mozgósínházak műsora

Heyman-szinkör

Ma utoljára
közkiánatra

Joseph ne Baker
és a Tiller görlek

felléptével

A nap bolondja

c. hatalmas film-revü

Pazar kiállítás

Megerősített zenekar

Csütörtöktől kezdődőleg a leg-
szellemesebb amerikai vígjáték
Uram ön megcsal
és J. D. Harve illuzionista fellépte
szenzációs műsorral

Apolló-mozgó

Szerdán

5, 7 és 9 órákor

Rátartós asszony

Henny Porten vígjátéka

és a

Szép asszonyok
almanachja

vígjáték

Jón

Jón

NAPOLEON

a jelenkor legnagyobb filmje

MENDEL RUHAÁRUHÁZ Reg. Ferdinand 3.

Atmeneti kabátok
Raglanok
Esonoponyek
nagy választékban

A Napoleon-film

— Sajtóbemutató —

Tegnap délelőtt a nagyváradi újságírók előtt az Apolló mozgó igazgatósa bemutatta Abel Gancenak, a kiváló képességu műrendezőnek egyik ragyogó filmjét, a Napóleont. Ez a kép az európai műrendezés csodája. Technikában, ötletekben, művészetében méltó versenytársa lehet akármelyik amerikai filmkolossal. — Meglepő, hogy a kritika talán maga a kritika. Mindent kiemezt. váratlan szenzációkat, olyan gazdagságot a filmművészetnek, amelyre számítani nem lehet, kaprázatot, édes, finom hangulatokat, amikor ágyuk vihára hajja a felhőket a történelem egén. Bámulatosán érdekes és szép ez a kép. Az a kis fiú, aki a gyermek Napóleon szerepét játssza, maga külön hatalmas élmény. És a hatalmas tüzérkapitány szinte — maga Napóleon. Ahogy az emberek jelkében él, vulkán indulataival, hidegvérével, egy retenthetetlen pózban. Az előadás végén a kép románai tulajdonosa, Grünstein úr, olyan büszkeséggel fogadta a gratulációkat, mintha ő lett volna az a korzikai ügyvéd, akit hirtelen mindenki elhalmozott jókívánságokkal, amikor Toulon várát elfoglalta egy ifjú tiszt: Bonaparte Napóleon.

A tegnapi kérdés megfejlése:

13-ától

3 lei lesz

8 oldalon és

1 órákor dél-

ben már mindenki olvassa

a Nagyvárad Estilapot

A legérdekesebb
vigjáték

Rátariós asszony

A Bellevue kastély kísérteties titkai

Páratlanul szenzációs az a nagyszerű regény, melynek közlését csütörtökön, a Nagyvárad Estilap történetének új fordulóján kezdjük meg, hogy ezzel a drága, kedves ajándékkal is jelét adjuk mély hálának a közönség szerető támogatásáért.

A mostanában divatos könnyű fajsúlyu, irodalmilag értéktelen regények mellett üdítő gyönyörűség előkelő és gazdag művészi valórijével az ünnepekt Mabel Waynalls regénye

A VÉGZETES KASTÉLY

Egy grandiózus író teremő ereje bűvöli vissza XV. Lajos versaillesi udvarának fényét és a királyi kegyencnő, Pompadour asszony életének, szerelmének, örök aggodalmainak káprázatos színeit, hangulatait. A regényen bűbajos finom szálakkal szövődik át

EGY ANGYALI TISZTASÁGU ZÁRDASZÚZ ÉS A FIATAL TESTŐR SZERELME

és Pompadour titkolt lángolása a boldog ifjú lovagért.

A neoromantikus regények közt bizonyára első hely illeti meg ezt a mélységesen megragadó, tipikusan francia irodalmi alkotást. Az írás művészetének csodálatos fejlődési fok, amely éles színvonalakkal szinte plasztikusan eleveníti meg a Grande marquise egész korát, környezetét. A szereplők élénk, zajos sürgésében találkozunk Voltaire örökké élő alakjával, a híres Condé herceggel, annak a századnak Metternichével, az osztrák Kamitz gróffal. Előttünk csillog-villog a versaillesi udvar dalmával és arisztokratáival, szívdobogva lessük az ezernyi cselszövényt, s a regény tragikus lüktetésében, idegtépő izgalom szárnyain jön felénk

A BELLEVUE KASTÉLY MINDEN KISÉRTETIES TITOKZATOSSÁGA.

Örvendünk, hogy ezt a briliáns regényt nyújthatjuk olvasóinknak. A Végzetes kastély közlését csütörtökön kezdjük.

Egy csodálatos nagyszalontai karrier a budapesti törvényszék előtt

Közel ötven esztendeig tanított a betűvetésre a szalontai hadi-ivadékokat öreg Mangu Aron ref. iskolamester, a régi tanítók pompás típusa, aki két generációt is fölnevelt s közben kötetekre méltó tréfás verset „költött”, jártában-keltében, jókedvű rímekkel köszöntötte a szalontai civileket.

Mangu Aron olyan hivatásnak érezte a tanítóságot, amelyet családjaért is ápolnia kell s egyetlen fiát tanítónak képezte ki, leányát pedig tanítóhoz adta feleségül.

Az öreg szalontai tanítómester fia, Mangu Árpád így lett tanító, de már amikor elvégezte a képzőt, nem is akart állást vállalni, nem akart a néptanítók sorstársává szegődni.

Később mégis állást vállalt és az aradmegyei Világos községben lett az állami elemi iskola tanítója.

Világos történelmi emléken keresztül felkapcsolódott a függetlenségi párt mozgalmába, de közben elvégezte a gimnáziumot is, érettségét tett, beiratkozott a jogra és tíz vagy tizenkét év alatt doktor Mangu Árpád lett a világosi tanítóból.

A háború alatt Károlyi Mihály grófhöz csatlakozott, emiatt előbb bevonultatták, majd politikai ellenőrzés alá helyezték, mikor aztán Károlyi Mihály lett a magyar köztársaság feje, Mangu Árpád dr. is elérte megálmodott karrierje megvalósulását; kinevezték tanfelügyelőnek és szolgálatára berendelték a budapesti városi és közoktatásiügyi miniszteriumba, ahol a felekezeti iskolák felügyeletét bízták rá.

A diktatúra bukása után ellene is megindult az igazolási eljárás, de azon a címen, hogy a diktatúra alatt bolsevistaellenes magatartást tanúsított, a fegyelmi eljárást megszüntették ellene.

Két évvel később

újból megindították ellene a fegyelmi, mire hivatalvesztésre ítélték.

Nemsokára ezután Mangu dr. erkölcsi bizonyítványt kért a budapesti főkapitányságtól, amelyben, mint nyugalmazott tanfelügyelő szerepelt. Ezt az erkölcsi bizonyítványt csatolta egy kérvényhez, amelyben végrehajtott állásért folyamodott. Az állást nem kapta meg, de úgy találták, hogy

jogtalanul használta a nyugalmazott tanfelügyelői címet és ezért okirathamisítás címen eljárás indult meg ellene.

Most tárgyalta az ügyet a budapesti főkapitányságtól, amelyben, mint nyugalmazott tanfelügyelő szerepelt. Ezt az erkölcsi bizonyítványt csatolta egy kérvényhez, amelyben végrehajtott állásért folyamodott. Az állást nem kapta meg, de úgy találták, hogy

pesti büntetőtörvényszék Valentin-tanácsa.

— Nem érzem bűnösnek magamat — védekezett Mangu dr., — mert a hivatalvesztést kimondó határozatot jogtalanul tartom és

ma is nyugalmazott tanfelügyelőnek tartom magamat,

mert a hivatalvesztést kimondó határozat után évekre visszamenőleg is megkaptam a nyugdíjamat.

A bíróság Mangu drt felmentette a vád alól, azzal a megokorással, hogy jóhiszeműen járt el, amikor nyugalmazott tanfelügyelőnek mondotta magát.

Rómában tegnap földrengés volt

KAPOSVÁRON IS RENGETT A FÖLD

— Az Estilap eredeti távirata —

Rómából jelentik: Kedden délután háromnegyed négy órákor 15 percig tartó földrengés volt. Az egész városban óriási pánik vett erőt, mert a hatalmas palotákat erősen megingatta a földrengés, de szerencsére emberéletben nem esett semmi kár.

A földrengés fészke Avezzanóban volt, ahol szintén óriási kedelemben volt az egész lakosság, amikor a talajt inogni érezte lába alatt. Legtöbbször az utcára menekültek. Sérülés itt sem volt.

Kaposvárról jelentik: Hétfőn éjjel itt földrengés volt, amelyet erős morajlás kísért. Kár nem volt.

Magyar-szlovák barátkozás Besztercebányán

A csehszlovák országos politikában nagy feltűnést keltett, hogy a szlovákok a Hlinka-párt magartása miatt tömegesen lépnek át a magyar keresztény szocialista párt szlovák osztályába. Mint Besztercebányáról táviratoztak, tegnap ez a párt választógyűlést tartott, amelyen Szűllő Géza, magyar keresztény szocialista pártelnök szlovácul, aztán magyarul mondott beszé-

det, amelyet nagy lelkesedéssel fogadtak. Szűllő Géza elmondotta, hogy

a magyar közélet legkiválóbbjai között mindig sok szlovák volt.

Petőfi anyja tót volt és a legnagyobb szlovák költőnek, Ország Venceszlávnak ereiben magyar vér is folyt.

Ezer év letagadhatatlan vérségi és értelmi köte-

léke kapcsolatot terem-
tett a két nemzet között.
Gyűlöletről beszélni tu-
datos ferdítés.

Utána Mihalik János, a
nagysurányi szlovákok nevé-
ben megköszönte a keresz-
tényszocialista magyaroknak
azt, hogy az elhagyatott szlo-
vákok iránt szeretettel visel-
tetnek. Több szónok felszólá-
lása után a nagygyűlés a ma-
gyar és a szlovák közönség
testvéri szeretetének jegyében
ért véget.

Ügynökök

3961

részletre való elárúsításra fix- és
jutalékokra felvétetnek
Friedman Jenő Sas-passage

Kölcsönt

legolcsóbban, legelő-
nyösebben nyújt a

Granaria
Oradea

**Eredeti
Columbia
gramofo-
nok és le-
mezek**

előnyös részletre
kaphatók

Kalenda János
cégnél

Piața Unirii (Sz. László-tér)
10. szám

Ugyanott gramofon-javító
műhely.

3753-1

SPORT

Bartha Jóska tegnap elhagyta a kórházat

Néhány héttel ezelőtt álla-
pota már csaknem reményte-
len volt — és ma örömmel je-
lenthetjük, hogy a romániai
labdarúgó sport egyik legna-
gyobb büszkesége: Bartha
Jóska, a Törekvés reprezenta-
tív hátvédje az állandó javulás
útján halad és ennek első ko-
moly jele, hogy tegnap már el

is hagyta a kórházat, ahol hó-
napokon keresztül önfeláldo-
zóan ápolták.

Ma már odahaza, a meleg
családi otthonban pihen Bartha
Jóska, akinek teljes felgyógyu-
lását az egész város sportár-
sadalma őszinte szívből ki-
vánja.

Amateur-Törekvés bajnoki mérkőzés

A "vasárnapi" mérkőzéseket
rendező egyesületek közös
meg egyezése alapján, az Ama-
teur-Törekvés bajnoki mérkő-
zést előre hozták. A NAC—
Nagyszalombai S. C. bajnoki
mérkőzés előtt pontosan d. u.
2 órai kezdettel fogják erejü-
ket összemérni.

Az Amateur nagy felkészült-
séggel és okvetlen győzni-
akarással indul a küzdelembe.
Nagy meglepetések várhatók,
mert mindenki tudja, hogy az
Amateur a nagyobb és erősebb
egyesületekkel szemben min-
dig erősen állta a posztját.

Ami a Törekvést illeti, az
utóbbi időben váratlanul felja-
vult csapatával szinte biztos-
ra indul és ezzel a mérkőzéssel
ismét előbbre lép a baj-
nokságban.

Felállítása a következő:

Máté
Groó-Székely
Nagy Ödön-Sternberg-Szilágyi
Pless-Török III.-Török I.-Baráti.
Sonnenwirth

Az Amateur felállítását kü-
lön meglepetésnek tartja.
A mérkőzés a Károly-pá-
lyán fog lefolyni.

OKTÓBER 23-AN BARTHA-NAP

A Rhédey-kerti sporttelep is-
mét ki kell tegyen magáért. Ok-
tóber 23-án szép ünnepe lesz. Há-
la-ünnepe. Nagyváros egész társa-
dalma fogja háláját leróni, hogy a
gondviselés visszaadott egy em-
bert az életnek. Bartha Jóska-
ról van szó, a mi, az egész Város
Bartha Jóska-járól, aki, hála a
gondviselésnek, talán már ma el-
hagyja a kórházat. Doktorainak
ajánlatára tengerpartra kell men-
nie, azonban anyaejegysége, saj-
nos, nincs abban a kellemes hely-
zetben, hogy az ezzel járó költsé-
geket maga viselje. Ezért egy

"Bartha-napot" valósítanak meg,
amelynek egész jövedelmét e ne-
mes célra adják. A nap részletes
programjára, amelyben az összes
egyesületek vállaltva állnak a
sikra, még visszatérünk.

○ **Kerékpárverseny.** Az októ-
ber 30-i „Hoffmann Emlék”-ke-
rékpárverseny, valamint az 1, 50
és 100 kilométeres verseny előké-
születei már nagyban folynak. A
„Hoffmann” versenyzők egy gyö-
nyörű serlegért indulnak és szá-
mitásba véve a Törekvés jubila-
ris versenyét, meglepő időket fog-
nak futni.

MOZI

Az Apolló mozgósínház
műsora:

Szerda: 5, 7 és 9 órákor:
Rátartós asszony; Henry Por-
ten vigjátéka.

Csütörtök: 5, 7 és 9 órákor:
Rátartós asszony.

Péntek: Rátartós asszony.
Szombat: 5, 7 és 9 órákor:
Napoleon!

Neuman szinkör

Szerda 5, 7 és 9 órákor közki-
vánatra utoljára: Josephine Baker
és a Tiller görögök felléptével a
Nap bolondja c. hatalmas film-
revü. Pazar kiállítás! Káprázatos
toilettek! Megerősített zenekari
kedvezményes jegyek érvényesek!
Csütörtök 5, 7 és 9 órákor,
Nagy premier: Uram ön megcsall!
A legszemélyesebb amerikai vigjá-
téka. Főszerepben: Raymond Griffi-
th, azonkívül I. D. Herbe illusio-
nista fellépte. Szenzációs műsor-
rall!

Péntek 5, 7 és 9 órákor: Uram
ön megcsall! A legszemélyesebb
amerikai vigjáték. Főszerepben:
Raymond Griffith, azonkívül I. D.
Herbe illuszonista fellépte. Szenzá-
ciós műsorral!

Napoleon: Káprázatos tömeg-
jelenetek!

A n. é. közönség b. tudomására
hozom, hogy az oradeai vasuti

nagyállomás éttermét

átvettem és azt régi nivójára
emelttem

Legjobban elkészített hideg és me-
leg ételek, valamint tisztán kezelt
kitűnő italok a legolcsóbb pol-
gári árakban állanak a közönség
rendelkezésére.

Szíves pártfogási kér

NEAGU H. TRAIAN

a vasuti étterem új bérloje

Aztól függ, hogy akar-e Ön

fehérműt és mindennemű kötött árut

olcsón venni?

1 drb diszes női inget vagy nadrágot — **82** leiert
1 drb még diszesebb női inget v. nadrágot **88** „
1 drb férfi inget francia zefirből — **158** „
1 pár férfi zoknit — **15** „
1 pár női harisnyát — **25** „

1 drb diszes női hálóinget — **165** leiert
1 drb férfi hálóinget — **182** „
1 drb színes ingnadrágot vagy kombinét **150** „
1 drb színes hálóinget — **222** „

Ezek csupán tájékoztató árak. Minden árut ilyen olcsón adunk,
mert villanyerőre berendezett saját fehérmű-üzemünk van.

Kérem a közönséget, győződjék meg erről!

BERMANN fehérműáruházak
Sas-passage

A magyar társadalomhoz!

A bukaresti főiskolákon tanuló magyar ifjuság segélyezésére megindított lelkes mozgalom igen csekély anyagi eredménnyel járt.

Az eddig befolyt adományok összege igen távol van még attól, hogy azokból a tanuló ifjuságunknak pillanatnyi segítség nyújtását meghaladó keretű komoly, céltudatos támogatását akár csak meg is lehetne kezdeni.

Ezzel szemben a szükség talán sohasem volt nagyobb, mint most. Főiskolai ifjuságunkra a vizsgadíjak, a beíratási és tandíjak megszerzésének gondja nehezedik.

Az elmúlt iskolai évben a bukaresti főiskoláknak 56 magyar tanulója volt. Nagyobb részt lerongyolt középosztálybeli szülők gyermekei, kik igen kevés kivétellel a legnagyobb nyomorral küzdöttek. Ezek teszt-lelkét megőrli — a román nyelven való tanulás nagy nehézsége mellett — az állandó nélkülözés, a tökéletlen táplálkozás, rossz lakás és ruházódás és az elhanyagottság érzete. E súlyos küzdelemben segítség nélkül sokan lesznek kénytelenek minden tehetségük dacára is, tanulmányukat megszakítani. Mindenki, ki a nélkülözések miatt nem tudja tanulmányait befejezni, magyar néptünknek egy vezetésre hivatott pillérét veszítjük el. Mindazon ifjak pedig, kik keresztülszínlődnek a tanulmányi éveken, mint a nyomornak testi és lelki rokkantjai fognak az életbe kikerülni és nem fogjuk tőlük elvárhatni, hogy néptünk lelkes vezetői legyenek, mikor a magyar néptünk sem gondolt rájuk, mikor a nyomorúság örvényében vergődtek.

Az alólírott ideiglenes segélyező bizottság, mely a főiskolai ifjuságunk céltudatos segélyezését vette tervbe, ismét a gazdaságilag megroppant magyar társadalomhoz kénytelen más erőforrás hiányában azzal a kérelemmel fordulni, hogy érte át a magasabb célt és segítsen az adományok a nyomor könnyeit felszárítani. Az adományokat a magyar lapok szerkesztőségéhez kérjük küldetni, melyek azokat nyilvánosan foglalkoztatni.

Adjon mindenki, aki csak teheti, a nagy célra tehetsége szerint. Ne maradjon el senki, aki magyarnak vallja magát, mikor a magyar ifjuságnak, saját fiainknak megmentésére kérünk.

Bukarest, 1927. október 7-én.
Az ideiglenes segélyező bizottság nevében:

Jeszénszki Hering Gyula s. k. bukaresti róm. kath. egyházmegyei kanonok. Káldyádi Béla s. k. ref. lelkész.
Dr. Tornyai Gyula s. k. ügyvéd.

Az államnyelv válás előtt és válás után

*

Válopörök napja volt a törvényeszen. A folyosón nők, férfiak, de nem párok, pedig valamikor egy egész életre indultak el együtt. Most kerülnek egymást. Még a tekintetét is az egykori élettársnak.

Az egyik ablakmelyedésben asszonyokat ismert össze a közös sora, a másik ablakmelyedésben férfiak csepegték az örök asszonyi hibákat. És a szemek beszédével mindegyik megmutatja a másiknak elrontott élete egykori párját...

A tárgyalóteremben gyorsan szakítják szét Hymen megtépzott rózsaláncát, pár rövid kérdés, a tanács tagjai összenéznek, már szólanul is értik egymás gondolatát és pereg a fölszabadító ítélet:

— ... házasságát felbontottnak nyilváníttuk.

A folyosó egyre néptelenebb, már csak két szomorú ember jár fokozódó izgalommal fel és alá, elkerülnek egymást, ha közelebb viszi őket az időtöltés sáta. Az asszony egészen fiatal, lencsöke, keltszemű, bizonyosan Margitnak hívják, a férfi sem sokkal idősebb, de vonásai egészen kemények és idegenszerűek.

Most rájuk kerül a sor. A szolgáló szoltja őket. Az asszonyt nem hívják Margitnak, de olyan messze áll férjétől, amilyen messzire a teremben elmehet.

Riadtan áll a kis szöke nő a bíróság előtt. Az elnök szól hozzá. Felénken felel az asszony:

— Kérem szépen tessék magyarul... nem értem az állam nyelvét.

A férfi hevesen és temperamentumosan védi az igazát. Született román, sőt regátbeli.

Pár kérdés, rövid tolmácsolás s kész az ítélet, a bíróság — a férfi hibájából — felbontja a házasságot.

A kicsi szöke asszony, most mintha megnőne, sudárabban és bátrabban mondja:

— Köszönöm!

A férfi pedig igazit egyet készen vett nyakkendőjén, nagyot nyel és — belenyugszik.

A bíróság távozik, a felek is. Az asszonyka elől Riadtan, lopva néz vissza az ura felé és mintha szaporázná a lépéseit. A férfi utána.

Egy pár ügyesbajos ember a folyosón. Valamelyik — csapongó fantáziával — drámát sejt. Az elszánt ember lelőli az asszonyt... Nem nyugszik bele a válásba... Valami lesz... Szegény kis asszony...

Most utólré az asszonyt. Szem-

befordul vele. Most... most... most megindul a beszélgetés egy egészen újajta, magukcsinálta nyelven... olyan szépen megértik egymást... beszélnek a szemek... az

Románia pere a Duna-bizottsággal

Kinek van hatásköre
a galac-brailai Duna-szakaszon

— Az Estilap eredeti távirata —

Hágából jelentik: A nemzetközi törvényeszek tegnap tárgyalta azt a pert, mely a nemzetközi Duna-bizottság és Románia között folyik.

Ismeretes, hogy a Duna-bizottság ragaszkodott ahhoz a háborúelőtti jogához, amely szerint hatásköre a Galac-Braila közti szakaszra is kiterjed. Románia viszont azon az állásponton volt, hogy a Galac-Braila közti Dunaszakaszon csakis román hatóságnak van illetékessége.

A tegnapi tárgyaláson De-Visscher gandi (belga) egyetemi tanár — Románia egyik jogi képviselője — kifejtette, hogy az 1878. évi berlini szerződésből, amely Romániának

asszonykái már könnyben uszik... beszélnek a kezek... talán össze is érnek... valami kis vagyoni jogi differenciáról van szó... a möring egy részéről talán... vagy a kis koporsóról, ami ott van a Rulikowszky-temetőben... szegény szomorú életük egyetlen közös emlékére... és a kicsi asszony, most már úgy megérti az állam nyelvét...

helyet biztosított a Duna-bizottságban, kitűnik, hogy a Duna-bizottság hatásköre a Fekete-tenger partjától Galacig terjed. Az 1883. évi londoni szerződés, amellyel a bizottság hatáskörét Brailáig kiterjesztették, Romániára nem kötelező, mert az Romániának közreműködése nélkül jött létre.

Romániának ezt az álláspontját — mondotta De-Visscher tanár — azzal is elismerjük, hogy az 1919-es versaillesi szerződésben és az 1921-es dunai statútumban szándékosan semleges kifejezéseket használtak.

Az érdekes tárgyalás előreláthatólag még sokáig el fog tartani.

Még ma sem lehet tudni, hogyan október 15-én megnyitják-e az iskolákat

A járványos betegségek száma változóan

Október elsején kellett volna megnyitni az elemi iskoláknak, de a kormány a közegészségügyi minisztérium előterjesztésére ezt a dátumot 15 nappal későbbre toltta ki. Az általános intézkedésre az országban fellépő járványos megbetegedések szolgáltattak okot és a tanköteles gyermekek szülei megnyugvással fogadták az előrelátó intézkedést.

Október 15-ike azonban rohamosan közeledik és alig három nappal az elemi iskolák megnyitása előtt egészen kétséges, hogy az be is követke-

zik. Legilletékesebb helyen, a Tankerületi főigazgatóságon arra számítanak, hogy az utolsó percben újból elhalasztják a tanév megkezdését.

A magunk részéről föltétlenül helyesnek tartanánk az újabb halasztást, mert értesülésünk szerint a járványos megbetegedések száma október 1. óta alig valamivel csökkent.

A főorvosi hivatal nyilvánartása szerint — amely mindennap közli az esetleges változásokat — ma a város területén

44 skarlátos és 19 tifuszos beteget ápolnak.

Ez a szám — összehasonlítva az előző évek adataival — némi emelkedésnek felel meg és félt, hogy az elemi iskolák megnyitásával még tömegesebb megbetegedésekre lenne kilátás.

A tankerületi igazgatóságon bizonyára meg vannak ezek az

Égy angol nő átuszt a La-Manche-csatornát

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Mac Lennan angol orvosnő tegnap átuszt a La-Manche-csatornát 13 óra 10 perc alatt. A fiatal orvosnő alig látszott kimerültnak, amikor partot ért.

Sanatorium

Maria-Grün

bei Graz

Steiermark

Guógy- és vizgyógyintézet

minden modern komforttal és orvosi berendezéssel. — Diétás, továbbá hideg- és meleg-kurák.

Csodaszép őszi és téli üdülőhely

ideges és belsőbeteg részére.

Vezető-orvos: Dr. E. Stüchl.

Kérjen képes prospektust!

adatok és minden további intézkedés a hatóságok belátásától függ.

Közhivánatra
szerdán is a
A nap bolondja
Josephine Baker
és a Tiller-görök
felléptével

Macalik Gaby
kamara-hangversenye
október 12-én este 9-kor
Közreműködnek:
Marcus Riffa
operaénekesnő és
Macalik Nándor
gambaművész

Nagyvárad város tisztségviselőinek előléptetése

A városházán talán még sohasem várták nagyobb nyugtalansággal polgármester visszatérését Bukarestből, mint most dr. Egrý Gergelyét. A tisztségviselők hamarjában még a nyelvvizsgáról is megelégedtek és minden érdeklődésük arra irányul: sikerült-e dr. Egrý Gergelynek a tisztségviselők inkadrálásáról szóló előterjesztését az illetékes tényezőkkel jóváhagyatni? — Hosszu évek nemtorodomságának következménye ez. Senki sem érezte át kellően a tisztségviselők szomorú helyzetét. A munka egyre tornyosul, ezzel szemben a fizetés nevésegesen csekély. A tisztségviselők megmaradtak ugyanazon a ranglétrán, ahol évekként előbb voltak; persze a dotáció szintén változatlan maradt, csak a szolgálati idő emelkedett közben.

Az állandó választmány legutóbbi ülésén dr. Soós István ismertette a tisztségviselők helyzetét és javaslatára egy memorandumot szerkesztettek, amelyet Egrý Gergely dr. magával vitt Bukarestbe.

A memorandum sorsáról, — amely kizárólag a tisztségviselők előléptetését szorgalmazza — még eddig semmi konkrétumot nem lehet tudni, de ez nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a pénteken visszaérkező polgármester már magával is hozza a városi tisztségviselők előléptetéséről szóló belügyminiszeri határozatot.

NAPPAL | **FOTEL**
Új rendszerű összeszukható fotel,
mely éjjel ágynak használható
már 3300 leltől kapható
ART kárpitosnál
Cosbuc (Szalárdi)-utca 9. szám
Rosenzweig-palota

ÉJTEL | 3883 | **ÁGY**

Mi újság?

A Lei ma Zürichen: 323.—
Zürichi nyitós **Váradí árfolyamok**
BUKAREST 323.— **1927. október 12.**

BERLIN	— — — — —	12366	—
NEW-YORK	— — — — —	518 55	—
LONDON	— — — — —	2525 75	—
PARIS	— — — — —	2036 50	—
MILANO	— — — — —	2831 50	—
BUDAPEST	— — — — —	9070	—
PRAGA	— — — — —	1537	—
BECS	— — — — —	7317 50	—

Péna	28'17	28'27
Pengő	160 75	161'25
Dollár	4'78	4'79
Cseh korona	31'15	31'20
Svájci frank	22'80	22'85
Oszták shilling	6'30	6'35
Francia frank	787	788
Angol font	8'80	8'85
Olasz lira		

Kapás Chelemen Péter

Tegnap még egyik szerény tisztviselője volt a városnak és mára az érdeklődés központjába került volna ez az egyszerű, de ravasz észjárás nember, — ha történetesen nagyobb szenczáció nem volna. — Chelemen Péter évekként ezelőtt még rendes, dolgos ember, földművelő volt, amolyan egyszerű kapás ember, aki másnak a földjét műveli. — Akik annak idején ismerték, tudták róla, hogy fáradhatatlan dolgos, rendes ember. Kapás Chelemen Péter évekként ezelőtt, amikor a város szolgálatába állott, a paraszti ruhát rövidre szabott zakóval váltotta fel, lekerült a csizma a lábáról, finom bagarika cipő került a helyére. És egyszerre nevezetes személyiség lett Chelemen Péter, aki jogokat, nagyon nagy jogokat élvezett és hogy a jogokkal visszaélt, hát arról ő aztán igazán sokat tehet. Nagyszerű beosztása volt az állatvásáron, kontrolor lett és eközben a saját érdekeit természetesen fölébe helyezte a köz érdekének. Az egyszerű kapás Chelemen Péter csakhamar kis házat vett, volt már egy kis földje, jószága, egyszóval mindene, ami egy gazda embernek éppen szükséges. A baj csak az volt, hogy Chelemen Péter már rég eldobta a becsületes szerszámot, a kapa már valahol lsten tudja hol pihent, nem volt rá szüksége. Chelemen Péter a jószágok után befolyó taxákat gyűjtötte hangyaszigalommal, csak az volt a hiba, hogy a városi pénztár helyett a saját kasszájába helyezte. Chelemen Péter most már az ügyesség foglya és bőven van alkalma gondolkodni azon, hogy érdemes volt-e eldobni a kaptát...

* Iskolai értesítés! A neolog izr. hitközség elemi iskolája felkéri az érdeklődő szülőket, hogy f. hó 14-én, pénteken délután az iskolában a tanítás megkezdése iránt érdeklődni sziveskedjenek. Igazgató.

Napoleon előadására már ma kaphat jegyet!

x Ma, szerda este 9 órakor van a Macalik kamara-hangverseny a Kath. Körben. Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában és este a pénztárnál.

* Ma délután temetik Stromfeld ezredesét. Budapestről jelentik: Ma délután temetik a Kerepesi-temetőbe Stromfeld Aurélt, az 1919-es vörös hadsereg vezérkari főnökét. — Stromfeld Aurél a kommun bukása óta magánhivatalnok volt és titkára a szociáldemokraták pártjának. A temetést a magyarországi szociáldemokrata párt impozáns keretek között rendezik.

Napoleon: A filmek filmje!

* A francia hadügyminiszter németül gratulált a Párisban vendégszereplő Moissinak. Párisból jelentik: A francia főváros egyik irodalmi színházában vendégszerepel most Alexander Moissi, a világhírű német színész. Legutóbb Tolsztoj ismert darabjában „Az élő holttest”-ben lépett fel. Végignézte az előadást Paul Painlevé, Franciaország hadügyminisztere is, aki a remek előadás után személyesen, német nyelven gratulált Moissinak és partnernőjének.

Napoleon: a legszebb felvételek!

x Zerkovitz Béla új tango dala: „Nem tagadom, még mindig gondolkodom magára”. — Vértess Henrik hangulatos tango dala, „Tudom, hogy eszedbe jutok babám”, Ölel-szeress” új orosz tango-szerenád. Kottája kapható a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályában.

Rátartós asszony: kitűnő vigiáték!

Butorvásárlók figyelmébe!

Hálószobák, ebédlők, uriszobák, garnitúrák, konyhaberendezések, komplett lakberendezések

nagy választékban

szolid, izléses, modern, megbízható, egyszerű és művészi kivitelben

olcsó engros árban kaphatók gyári lerakatunkban.

WALLERSTEIN FERENC UTÓDA

Nicolae Iorga Zöldia)-utca 19. szám alatt

x Ma, szerda este 9 órakor van a Macalik kamara-hangverseny a Kath. Körben. Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában és este a pénztárnál.

APOLLÓ

Rátartós asszony

Henny Porten

x Megnyit Kalinovcsa kelmefestő és vegyészti főiskolája Decebal (Vitéz)-utca 31, az iskolával szemben.

x Férfit ingek méret után Le 450-tól Lengyel-nél, Ferdinánd király-ut. 5.

* Orvosi hír. Dr. Molnár Leó a bőr- és nemibetegségek szakorvosa rendelőjét Str. Alexandri (Teleki-u.) 8. sz. alá helyezte. Rendelő órák 11-től 1-ig és 3-6-ig.

Abel Gance rendezése
A legjobb színészek
Káprázatos technikai kivétel
Remek, szép felvételek
Megdöbbentő tömegjelenetek
Nagy férfi és női kórus
Széphangu szövegek
Erős, nagy zenekar!

Napoleon

ARTATLAN VOLT ÉS MÉGIS MAGARA VALLALTA A LO- PAST EGY VÁRADAI CSELED- LEÁNY

Néhány héttel ezelőtt Rein Marcell fakeskeskedő bejelentette a rendőrségen, hogy mialatt ő és családja félnapon át távol volt a lakásából, ismeretlen tettesek ezrezer lej értékű ékszert loptak el tőlük. A gyanu Reinék cselédjére, Padurán Floricára hárult, aki a rendőrségen be is ismerte, hogy ő lopta el az ékszereket és megőrzés végett vidéken lakó testvéreinek adta át. A rendőrség a megjelölt helyen kutatott az ékszerek után, azonban teljesen eredménytelenül. Most a véletlen a hatóság kezeibe juttatta Horváth Endre és Lakatos Zsuzsa ismert besurranó tolvajokat, akik bevallották, hogy ők törték be Rein Marcel lakásába.

Padurán Floricát, aki egészen érthetetlen körülmények között vállalta magára a lopást, természetesen szabadonbocsátották.

* Erdélyi Szevér dr. helyettesíti Egy Gergely dr. polgármestert. Erdélyi Szevér dr. ma délelőtt átvette Craciun András városi tanácsostól a polgármesteri teendőket ellátását. Egy Gergely dr. polgármester tudvalevőleg Bukarestben tartózkodik, ahol a város ügyében fontos tanácskozássokat folytat és csak pénteken délelőtt érkezik haza Nagyváradra, távollétében tehát mártól fogva Erdélyi Szevér dr. városi tanácsos helyettesíti.

* A belügyminiszter köszönete a városi tanácsnak. Duca belügyminiszter ma Craciun András városi tanácsos, helyettes-polgármester címére táviratot küldött, amelyben hálás köszönetet mond azért a meleg üdvözlésért, amelyben őt a kolozsvári nemzeti színház nagyváradi megnyitó ünnepélye alkalmával részesítették.

* Október 20-ikán kezdődnek a jogi vizsgák Nagyváradon. A nagyváradi jogakadémia az alapvizsgák és a szigorlatok október hó 20-án kezdődnek s előre láthatólag 80-10 nap alatt fognak lefolyni. Az előadások kezdete november másodikára.

NYILTTÉR

Josephine Baker és a Tiller görögök ma utoljára lépnek fel.

A Heyman Szinkör igazgatósága ezúton értesíti mindazokat, akik még nem látták, vagy újra meg akarják nézni Josephine Bakert és a Tiller görögöket, a NAP BOLONDJA c. revü filmben, hogy még a mai napon 5, 7 és 9 órakor azokat megnézhetik, amennyiben sikerült-e gyönyörű ilmet még erre az egy napl. lejárásra meghosszabbítani. Holnap utolsón: „Uram, Ön megcsal!” Raymond Griffith-vel.

Két német repülőgép utban Amerika felé Egy amerikai pilótaanő Európába tart

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: A „D. 1230” repülőgép, amely Könnicke német pilóta vezetése alatt négy nappal ezelőtt indult el Németországból Amerika felé és leszállt Lisszabonban, — ma indul tovább a portugál fővárosból az Azorszigetek felé, ahonnan

Amerikába repül.

A németországi Warnemünde-ből ma indul óceánutjára a „D. 1220” gép, szintén Amerika felé.

Amikor két német gép Amerika felé tart, ugyanakkor az Egyesült Államokból egy bátor pilótaanő repül az é világ felé. Mint Rooseveltfieldből jelentik

Ruth Elder fiatal, dúsgazdag amerikai leány bejelentette, hogy Haldemann nevű aviatikussal együtt ma délután légiutra indul, amelynek végcélja: Páris.

Gépe felszerelve, utrakészen áll.

AZ AFRIKAJÁRÓ FRANCIA REPÜLŐK ELSŐ SIKERE

Costes és Le Brix francia aviatikusok, akik tegnapelőtt indultak Párisból „Coli et Nungesser” nevű repülőgépükön déli utra,

tegnap megérkeztek a szene-gáliai (nyugatafrikai) Saint Louis-ba,

ahol utjuknak első állomása van. Innen tovább utaztak a délkelet-afrikai Natalba.

Csehszlovákiába nem engednek be odautazó gyerekeket a gyermekbénulási járvány miatt

Kínos jelenetek a halmi pályaudvaron

A halmi pályaudvaron tegnap délután kellemetlen meglepetés érte az utasokat. A csehszlovák állam ugyanis egészen meglepetés-szerűen táviratilag rendelte el, hogy

14 évnél fiatalabb gyermeket, aki Romániából Csehszlovákiába akar utazni, semmi körülmények között se engedjék át a határon.

Az intézkedés oka a románai gyermekparalízis, amelynek Csehszlovákiába való behurcolását ilyen radikális eszközökkel akarják megakadályozni.

A rendelet következtében nemcsak román állampolgárok gyermekei nem utazhattak, hanem a csehszlovák gyermekek sem térhettek vissza hazájukba.

Ez az intézkedés igen súlyos meglepetésekre adott okot. A határ-állomáson kínos jelenetek játszódtak le és különösen azokat a csehszlovák gyermekeket érintette fájdalmasan a rendelet, akiknek szülei cseh területen laktak és akik csak vakáción tartózkodtak Romániában. Ezeknek most az iskolai év kezdetén okvetlenül haza kellett volna utazniuk szüleikhez, de a rendelet folytán

minden gondoskodás nélkül, sőt nagyon sokan pénz nélkül is a halmi pályaudvaron maradtak.

Érdekese, hogy romániai szülők gyermekei nem igen voltak a lemaradottak között és a rendelet ennélfogva éppen a csehszlovák állampolgárokat sújtotta érzékenyen. Ebben a pillanatban még nem lehet tudni, mi fog történni a cseh gyermekekkel, akiknek el-tartása egyelőre csak a környék-

beli jószívű emberek nyakába szakad. Valószínű, hogy

Királyháza karantinákat fog-nak felállítani,

ott helyezik el a gyerekeket orvosi megfigyelés alá és csak bizonyos idő elteltével engedik haza azokat, akik betegségre nem gyanusak.

A kétségbeesett családok egyébként táviratilag fordultak a csehszlovák követséghez, ahonnan sürgős intézkedést és segítyt kértek.

Tiltakoznak az erdélyi zsidók az új zsidótörvényjavaslat ellen

Az Erdélyi és Bánati neolog és statusquo hitközségek, ez évben tudvalevőleg Nagyváradon fogják a szokásos nagygyűlést megtartani. A nagygyűlés előkészítése alkalmából az Országos Izr. Iroda elnöksége a napokban dr. Adorján Ámin irodai elnök vezetésével hosszabb megbeszélést folytatott, amelynek

során főleg a most nyolcvanas-ságra hozott egységesítési törvényjavaslat körül forogtak fontos tárgyalások. A vezetőség nyomatékosan hangsúlyozta, hogy minden oly törekvés ellen, mely a felekezeti és főleg a hitközségek mai helyzetét és önálló vezetését veszélyeztetné, teljes erővel állást foglal, mert különben évszázadok és évtizedeken át nagy áldozatokkal és munkával létesített egyházi és kulturális intézmények sorsa volna kockáztatva.

A nagygyűlést november havában tartják meg, az előkészületeket a nagyváradi izr. hitközség részéről dr. Konrád Béla elnök és dr. Kecskeméti Lipót főrabbi végzik. A nagygyűléssel egyidejűleg országos tanügyi értekezlet is lesz.

* A FAGGATÓ SIKERE. Napok alatt bódította meg egész Románia közönségét a Faggató. Diákok és munkás emberek, egyszerű olvasók és szellemi inycenek kutadják a maguk és egymás műveltségüket. Hallatlan érdeklődés várja a sajtó alatt lévő második Faggató füzetet. Pár nap múlva új kérdéseivel és egyszerű rejtvényeivel meg is jelenik.

Holnaptól fogva délben jelenik meg az Estilap

Holnap délelőtt 12 óra után már minden olvasónk kezében ott lesz az olcsóbb 3 lejes Estilap. A nagyváradi utcák eleven és változatos déli óráinak bizonyára igen érdekes külszint fog kölcsönözni a város legérdekesebb és legszenzációsabb lapjának megjelenése. A díszes és népes korzótól kezdve, a gyárakból kiömlő munkások és a külvárosok házacskáinak lakóiig néhány perc alatt el fog jutni minden délben az Estilap. Lassan-tént olyan rétegek is meg fogják szokni, amelyek eddig a késő megjelenés miatt, vagy pedig a nyomasztó gazdasági helyzet következtében, az 5 lejes ár miatt nem juthattak kedvenc lapjukhoz, az Estilaphoz.

A korai megjelenés vidéki olvasóink számára is fontos előnyöket jelent, mert a kedvező vasúti összeköttetéseket kihasználva a vármegye egész területén már a délutáni órákban mindenki olvashatja lapunkat. Az Estilap korai megjelenése nem akadályoz meg bennünket abban, hogy mindarról, ami déli 12 óráig történik, részletesen és színesen be ne számoljunk olvasóinknak.

HIREK

Henny Porten: Rátartós asszony!

* Mi történik a Rhédey-kertben. A váradi sétatermek elhanyagoltsága oly téma, — melyet bár mindig aktuális — már nem is bolygatnánk, ha az ott uralkodó türehtelen viszonyok miatt újabb botrányos esetek nem történtek volna. A városnak, minden kétséget kizárólag egyik legszebb sétánya a Rhédey-kert, teljesen gondozatlan állapotban van és rendőri felügyelet hiján csavargók és más káros elemek buvóhelye. — Amellett mindenki tetszés szerint arra a célra használja, amire kedve tartja. A legtöbb sétaterre tilos kutyákat bevinni, valamint a járművekkel közlekedni. Nem úgy a Rhédey-kertben. Itt a kutyák gazdáikkal s gazdátlanul szabádon kóborolnak tucat számba, a biciklisták pedig a közepén levő zöld pázsitot gyakorló térül használják. Bizonytalanul vezetett gépekkel száguldanak le és fel s nekikimennek a járőreknél s nem egyszer a padokon ülő közönségnek is. Természetes, hogy jobb társaságok ilyen körülmények közt kerülnek ezt a helyet. A sétány egyedüli jobb körből való látogatói csupán a diákok. Ezek, részint gimnazisták, részint egyetem hallgatók, azért jönnek ide, hogy csöndben és nyugodtan tanulhassanak. Néhány ott töltött délután elmúltával kiderült azonban, hogy a Rhédey-kert erre a nemes célra is alkalmatlan. A diákok elbeszélése szerint ugyanis csaknem valamennyiüket fiatal lányok szerelmi ajánlatokkal rohanták meg. Ez a botrányos eset, úgy gondoljuk, hogy több oldalról is érdekelhet a hatóságokat. Részint a kiskorúak romlottsága, részint az erkölcsellenes viszonyok korlátozása miatt s végül talán azért is felkelti a hatóságok figyelmét, hogy a sétatermekre jó lenne valami felügyelőt vagy rendőrt küldeni, aki ott állandó szolgálatot tartson és a káros elemektől megtisztítsa.

* AZ AMITIÉ — fizet. A nemrég bevezetett AMITIÉ-rendszer tegnap megkezdte forgalmi kötvényei szelvényeinek beváltását és az első csomaga üzleti hónap eredményéből 24.300 lejt osztott ki azok között, akik az AMITIÉ-hez csatlakozott kereskedőknél és iparosoknál vásároltak. Ezek közül 195 kapott 20—20 lejt, 48 kapott 100—100 lejt, 24 vevőre 200—200 lejt esett, 12 vevő 400—400 lejt, 6 vevő 500—500 lejt, 3 vevő pedig 1000—1000 lejt osztalékot kap. A beváltásra kerülő szelvények sorrendjének megállapítása Hica János dr. közjegyző jelenlétében történt. A szelvényeket bármelyik AMITIÉ-üzletben, vagy a központi irodában (Rimanóczy-utca 4.) délután 3—6 óra között váltják be.

Gyermekhokcsik

ernyők, gummizások, 3707
szakszerű javítások

Szöke Miklós gyermekhokcsi
üzemében
Piata Uirü 16., Ságuna (Kapucinus-u.) sarok

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

Szőrmebundák

nagyon olányos árban kaphatók

Leichner szücsnél

Ciorogariu (Uri)-utca 4. 3978

JÖJJÖN az üzletembe és te, gyen egy próbát bevásárlásra, ahol meggyőződhetik előnyös feltételeimről és kiszolgálásomról. Női kabátok a legújabb divat szerint, férfi és női szövetek, vásznak, sifonok, batistok, damasztok, cöpperek és minden divat dolgok, heti vagy havi lefizetésre. Rottenberg Márton cégnél, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 179

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnaira. fűtés és világítással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bővebbet a „Metropol” szálloda portásánál. 3950

EGY szoba, konyhás lakás azonnal beköltözhető. Velence-part 81-c. Kővárinnál.

KIS szobát kamrával (lehet szuterinben is), keres magános ember. Cím: Hegedüs hirlapirodába kér. 430

KÉT szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel, belvárosban privát kézből, november 1-re átadó. Cím: Alexandri (Teleki) utca 4. ház mesternél. 444

KIADÓ november elsejei beköltözéssel, Ciorogariu püspök (Uri) utca 11. házban souterrainben levő szobás, konyhás, lakás. Érdeklődni ház mesternél. 418

KÉT szobás, parkettes fürdőszobás lakás, központban nov. 1-re butorral átadó. Balázsne utóda, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 21. fél 10—fél 1-ig. 3712

OKTATÁS

HEGEDÜ órákat olcsón ad Weisz S. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 20. II. udvar. 377

PÉNZKÖLCSÖN

PÉNZKÖLCSÖNT nyújt kézi kezre egyezzer lejtől kezdődőleg Háztulajdonosok Bankja, Delavrancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2. 3709

ALKALMAZÁS

JÓ családból való középkorú özvegyasszony perfect háztartó, keres, házvezetői állást egy magános személynél. Cím a kiadóhivatalnál. 426

EGY óvadékképes pénzbeszedőt felvesz Rottenberg cég, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 420

GYERMEKHEZ ajánlkozik megbízható idősebb nő. Vajo Györgyné, Biharfelegyháza. 433

16—18 éves fiut havi 1600 lei fix fizetéssel felveszünk újságárúsitónak. Románul tudók előnyben. Cím Hegedüs hirlapirodában. 434

PALINKA szakmába jártas, helyi piacot ösmérő, csakis jól bevezetett ügynök kerestetik. Cím: Zoltán, Astra (Gillányi) utca 5.7. 438

KÖNYVELES, gyors és gépírásban teljesen jártas, németül tudó irodai kisasszonyt keresünk. rögtöni belépésre. Cím a kiadóban. 446

TANULÓLÁNYOK nőruha varráshoz felvételnek, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 7. földszint 2. 447

ÜGYES fiut jó fizetéssel, lapárúsitáshoz felvesz Korbíta, Mária királyné (Bémer) tér és Rimanóczy-utca sarok. 445

INTELLIGENTES Fräulein wird für Tagesstunden gesucht. Adresse in Administration. 443

KAUCIÓVAL rendelkező urat, fióküzlet vezetésére akceptálok, Blau és Czitrom pékség, Galamb-utca. 450

ADÁS-VÉTEL

GYERMEKESZOBÁBA használt gyermekíróasztalt megvételre keresek. Cím Hegedüs hirlapirodába. 412

FAVAGÓ petroleummotor kiadó vagy eladó. Cím Hegedüs hirlapirodában. 449

VAROSI bunda eladó. Megtekinthető Masits szücsnél. 441

x A legszebb orosz dal: Ei Uhnjem (Volga hajósok dala), a legjobb betétben 15 leiert kapható a Hegedüs hirlapiroda zeneműosztályában.

ELVESZETT

ELVESZETT fekete reticul AE monogrammal, vasárnap este. — Megtaláló 500 lei jutalmat kap Aronéknál, Eminescu (Ezredévi) Emléktér 20. 442

UJ! VARRÓGÉPEK

A világ legjobb varrógépei nálam kaphatók legolcsóbban 10 évi jóállás mellett, kényelmes részletekre Himzés, endlizés stb i díjtalanul lesznek vevőim kitanítva

ELENA gépraktár és nagy javító-műhely

H. Eisenberger Piata M. Viteazul 5. 3758 (Nagypiac-tér)

Herbst óra és ékszer-áruházában

Tulhalmozott raktár és rossz üzlelmenet miatt rendkívül olcsó árakkal árusítok. Tessenék a kirakati árakat megfigyelni

Herbst ékszeráruhaza

Piata Regina Maria Nr (Bémer-tér) 1. 3073

Endlizést

olcsón és kifogástalanul elkészítve csakis L. Vulcan (Nagy Sándor)-u. 11. ajtó 5. vállalknak

kosztolás a „SIEFANIA” kávémerésben

Alexandrii Teleki-utca 35. szám Hármas-utca sarok

Reggeli, ebéd és vacsora 1800 lei
Ebéd és vacsora „ „ 1600 lei
Ebéd 4 fogásos „ „ 1200 lei
Reggeli kávé vagy tea „ 300 lei
Havi, félhavi, 10 vagy 5 napi előfizetés
Pontos kiszolgálás

Stefania-kávémerés.

A Nagyváradi Estilap

nemcsak Nagyváradon a legnépszerűbb és legolvasottabb ujság,

de a vármegye nagyobb helyiségeiben és Erdély számos városában szélesen elterjedt.

Hirdetésre ennél fogva a legalkalmasabb.

3 lei

csütörtöktől kezdve a Nagyváradi Estilap

Sonnenfeld Adolt-nyomda